Vreme: 13.09.2026 13:10
Medij: danas.rs
Link: https://www.danas.rs/bbc-news-serbian/tuzilastvo-lancana-panicna-reakcija-na-protestu-15-marta-a-
Autori: BBC News na srpskom
Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Tužilaštvo: "Lančana panična reakcija" na protestu 15. marta, a ne zvučno oružje

7516

Više javno tužilaštvo u Beogradu (VJT) saopštilo je da je 15. marta došlo to "Lančana panična reakcija" i da nije korišćeno zvučno oružje.

Više javno tužilaštvo u Beogradu (VJT) saopštilo je danas da je na osnovu "svestranog razmatranja prikupljenih dokaza", utvrdilo da se 15. marta 2025. godine tokom studentskog protesta na Slaviji, na potezu od Terazija, duž cele Ulice kralja Milana ka Trgu Slavija, dogodila "panična lančana reakcija kretanja građana". Tužilaštvo navodi je da uzrok tog kretanja nije upotreba tzv. "zvučnog topa", niti bilo kakvog sličnog uređaja, a najavljuje i krivično gonjenje svih koji su "namerno uzrokovali i doprineli širenju neistinitih informacija" o upotrebi tzv. "zvučnog topa". Predsednik Srbije Aleksandar Vučić izjavio je u subotu 12. septembra da je slučaj zvučni top "ordinarna laž" i da je zvuk na snimku koji je objavljen na društvenim mrežama nakon studentskog protesta "namešten naknadno". Vučić je najavio da će dokazi uslediti u narednim danima, tokom obilaska radova na izgradnji brze saobraćajnice "Vožd Karađorđe" kod Mladenovca. Tužilaštvo je danas saopštilo da je, u saradnji sa drugim državnim organima, sprovelo analizu svih relevantnih događaja, podataka, činjenica i dokaza koji se tiču navodne upotrebe "zvučnog topa", na neprijavljenom javnom okupljanju građana 15. marta 2025. u Beogradu. Na sajtu tužilaštva objavljena je detaljna analiza događaja, za koji se tvrdi da ne sadrži elemente krivičnog dela. Prvi deo obrazloženja, kako navodi VJT, odnosi se na analizu uzroka panične reakcije građana u vreme 16-minutne tišine, drugi deo obrazloženja se odnosi na analizu izjava građana datih u tužilaštvu i policiji i njihovih lekarskih izveštaja, treći deo se tiče analize izvora iz kojih je došlo do, kako tvrde, širenja dezinformacije da je upotrebljen "zvučni top", dok se četvrti deo odnosi na pitanje postojanja dokaza o navodnoj upotrebi tog uređaja. Prikupljeni dokazi, kako su naveli, sa druge strane pružaju osnove sumnje da je u javnosti, "od strane određenih lica" došlo do "namernog i unapred smišljenog širenja dezinformacija" o navodnoj upotrebi tzv. "zvučnog topa" ili drugog sličnog uređaja. "Zatim, da su NN lica izmenila originalne audio i video snimke sačinjene u momentu održavanja petnaestominutne tišine i tako izmenjene ih javno objavila, tako da obrađeni snimci sadrže specifičan 'huk' koji navodi građane na pomisao da je zaista upotrebljen uređaj koji proizvodi ovakav zvuk, te kako su ovakvi postupci doveli do višemesečnog širenja panike i uznemirenja javnosti", tvrdi VJT. Tužilaštvo je utvrdilo, stoji u saopštenju, da 15. marta 2025. godine ni u ulici Kralja Milana, niti na bilo kojoj drugoj lokaciji na kojoj je održan protestni skup, nije korišćen "zvučni top", odnosno akustični uređaj tipa "LRAD", niti bilo koje drugo sredstvo sličnih karakteristika. To potvrđuju dopisi i izjašnjenja BIA, Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i i proizvođač ovog uređaja, kompanija "Genasys", u javnom saopštenju od 20. marta 2025. godine. "Analizom je, pored ostalog, utvrđeno da je uzrok lančanog kretanja učesnika skupa najpre nastao ispred Narodne skupštine, i to iznenadnom odlukom redara o aktiviranju 'protokola o povlačenju', što je ubrzo dovelo i do nastupanja posledice u vidu naglog povlačenja građana sa sredine kolovoza na gore pomenutim lokacijama", tvrdi VJT. Korišćenjem softverskog alata "sonic-visualiser", izvršeno je poređenje snimaka na kojima se čuje neobičan "huk", sa identičnim video snimkom postavljenim nekoliko Fejsbuk naloga, a na kojem se čuje "isključivo zvuk pištaljki i komešanja građana uz odsustvo bilo kakvog neobičnog zvuka, poput 'huka'". "Imajući u vidu napred navedene dokaze, izjave građana date u Prvom osnovnom javnom tužilaštvu u Beogradu i u

policiji, njihove lekarske izveštaje, kao i sadržinu video snimaka sa protestnog skupa koji se nalaze u spisima predmeta, utvrđeno je da se zdravstvene tegobe koje su građani prijavljivali zdravstvenim ustanovama nakon kritičnog događaja, ne mogu pripisati posledicama navodne upotrebe tzv. 'zvučnog topa' ili uređaja sličnih karakteristika", ocenilo je tužilaštvo. Tulilaštvu se javilo 151 lice od kojih je 113 lica dostavilo lekarski izveštaj o povredama. Navode da je utvrđeno da nijedan redar, niti policijski službenik koji se nalazio na licu mesta obezbeđujući skup, nije prijavio zdravstvenim ustanovama bilo kakve tegobe nakon održanog protesta, što bi se "osnovano moglo očekivati u slučaju da je ovakav uređaj zaista upotrebljen, budući da su se i ova lica nalazila praktično u centru svih dešavanja protestnog skupa i da bi zasigurno reagovala traženjem medicinske pomoći da su smatrala da im je zdravlje ugroženo". U zaključku su ocenili da su netačni navodi podnosilaca krivičnih prijava, pisanja pojedinih medija i izjava drugih lica o navodnoj upotrebi tzv. "zvučnog topa" ili nekog drugog uređaja sličnih karakteristika. "Budući da je utvrđeno da ovakvi uređaji nisu korišćeni, da samim tim nijedno lice ne može steći svojstvo okrivljenog zbog njihove upotrebe, da je po automatizmu izostala i štetna posledica koju njihova upotreba eventualno može da prouzrokuje, zbog čega nisu ostvareni elementi nijednog krivičnog dela za koje se goni po službenoj dužnosti, tužilaštvo je zaključilo da nema mesta pokretanju krivičnog postupka protiv bilo kog lica u vezi navodne upotrebe tzv. 'zvučnog topa' ili drugog sličnog uređaja", navelo je VJT. Prema njihovim rečima, došlo je i do uznemirenja i angažovanja međunarodne zajednice koja je takođe uložila svoje resurse u pravcu provere informacija da li je u Srbiji prilikom održavanja protestnog skupa zaista došlo do upotrebe takvog uređaja, zbog čega su naveli da će preduzeti sve mere i radnje iz svoje nadležnosti u cilju identifikacije, a zatim i "krivičnog gonjenja svih lica koja su svojim radnjama namerno uzrokovala i doprinela širenju ovih neistinitih informacija". Tokom 16-minutne tišine na protestu održanom 15. marta 2025. čuo se, kako očevici tvrde, neobičan zvuk, zbog čega se masa ljudi koja je stajala u ulici Kralja Milana u centru Beograda, razdvojila na dve strane. Dan posle ovog događaja svi su pričali o iznenadnom prekidu tišine i postavljalo se pitanje da li je iskorišćen "zvučni top". Bilo je to najveće okupljanje tokom višemesečnih demonstracija na kome je tražena odgovornost za pad nadstrešnice na novosadskoj železničkoj stanici 1. novembra 2024, kada je poginulo 16 ljudi, a jedna devojka teško povređena. Predstavnici vlasti najpre su tvrdili da ne poseduju zvučni top, a zatim je predstavljen javnosti. Dosledno su odbacivali tvrdnje opozicije i predstavnika studentskog pokreta da su državne strukture upotrebile zvučno oružje protiv okupljenih. "Ovo je bio unapred smišljen i organizovan napad na državu sa ciljem da se isprovocira apsolutna nestabilnost i nasilno rušenje poretka", tvrdio je tada predsednik Srbije Aleksandar Vučić. Opoziciona Stranka slobode i pravde (SSP) podnela je krivičnu prijavu protiv odgovornih funkcionera "zbog upotrebe nezakonitog zvučnog oružja nad mirnim građanima" na protestu u Beogradu 15. marta , saopštili su. Prvo osnovno javno tužilaštvo u Beogradu jedino je vodilo istragu o "zvučnom topu" pošto se prethodno Tužilaštvo za organizovani kriminal (TOK) povuklo iz postupanja u ovom predmetu. BBC na srpskom je od sada i na Jutjubu, pratite nas OVDE. Pratite nas na Fejsbuku, Tviteru, Instagramu, Jutjubu i Vajberu. Ako imate predlog teme za nas, javite se na Ime * Komentar